

Konstnärernas Riksorganisation.

Till:

Region Jönköpings län

E-post: regionen@rjl.se

Datum: 2022-06-02

Konstnärernas Riksorganisations remissyttrande över Regional Kulturplan Jönköpings län 2023-2025, Diarienum: R JL 2022/525

Konstnärernas Riksorganisation arbetar aktivt med frågor som rör bild- och formkonstnärernas villkor inom kultursamverkansmodellen och lämnar härmed synpunkter på remissversionen av Regional Kulturplan Jönköpings län 2023-2025 (Dnr: R JL 2022/525) för våra medlemmars räkning.

Konstnärernas Riksorganisation företräder drygt 3 400 professionella bildkonstnärer, konsthantverkare och formgivare i Sverige. Vi arbetar för konstnärlig frihet och goda villkor för bild- och formkonstnärer. I Jönköpings län har vi 21 medlemmar.

Med vänliga hälsningar

Sara Edström,
riksordförande för Konstnärernas Riksorganisation

Hans Fredholm,
talesperson för Konstnärernas Riksorganisation i Jönköpings län

Konstnärernas Riksorganisation
Växel: 08-54 54 20 80
Adress: Hornsgatan 103, 9 tr, 117 28 Stockholm
E-post: kro@kro.se
Webb: www.kro.se

Kontaktperson:
Jon Brunberg, kulturpolitisk strateg och pressansvarig
Mobil: 070-275 59 29
E-post: jon.brunberg@kro.se

Inledning

Kultursamverkansmodellen har medfört ett ökat regionalt bestämmande över kulturpolitiken. Detta innebär fler möjligheter att utveckla förutsättningarna och forma framtiden för det regionala konstlivet. Ett vitalt och utforskande konstliv kräver att konstnärerna kan verka under rimliga arbetsvillkor.

Bild- och formkonstnärer är en av de konstnärliga yrkesgrupper som har absolut lägst inkomster. Konstnärsnämndens rapport *Konstnärernas demografi, inkomster och sociala villkor* från 2016 visar att den sammanräknade medianinkomsten för bildkonstnärer är 13 138 kr i månaden före skatt. Det kan jämföras med hela befolkningen vars medianinkomst är 24 172 kr i månaden före skatt.¹ Det behövs satsningar som säkerställer att bild- och formkonstnärer får skäliga ersättningar när de arbetar med till exempel utställningar, gestaltungsuppdrag, föreläsningar eller andra uppdrag för regionala och kommunala arrangörer och andra aktörer med regionalt och kommunalt stöd.

Region Jönköpings läns kulturplan utgår från både nationella och regionala kulturpolitiska mål. I Regeringsformens första bestämmelse för statskicketts grunder anges att ett av de grundläggande målen för den offentliga verksamheten är den enskildes *kulturella välfärd*. I förhållandet till den enskilde förskriver grundlagen att var och en gentemot det allmänna är tillförsäkrad yttrandefrihet: *frihet att i tal, skrift eller bild eller på annat sätt meddela upplysningar samt uttrycka tankar, åsikter och känslor*. Det offentliga har således att eftersträva en kulturell välfärd för medborgarna samt också yttrandefrihet (innefattande konstnärlig frihet) för den enskilde konstnären och andra. Den kulturella välfärden förutsätter dock att den enskilde konstnären inte bara kan utöva den yttrandefrihet som anges utan också har en reell möjlighet att bedriva sin verksamhet på ett hållbart sätt.²

De nationella kulturpolitiska målen anger att ”Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling”. Vi vill inskräpa att bättre ekonomiska och sociala villkor är en mycket viktig förutsättning för att de kulturpolitiska målen skall kunna uppnås. Utan goda villkor för bild- och formkonstnärerna kan de inte vara den dynamiska, utmanande och obundna kraften, vilket också påverkar medborgarnas möjligheter att ta del av konst, och den konstnärliga kvalitet som är tänkt att präglade samhällets utveckling.³

Goda villkor som gör det möjligt för professionella bild- och formkonstnärer att försörja sig på den konstnärliga verksamheten är också en förutsättning för att regionerna ska kunna uppfylla sitt särskilda ansvar enligt förordningen om stöd till regional kulturverksamhet (2010:2012) att främja en god tillgång till professionell bild- och formkonst för länets invånare.⁴

Många offentliga verksamheter följer FN:s globala mål Agenda 2030, något som också lyfts i kulturplanen. Vi vill här lyfta Mål 8 under Agenda 2030 som vägledande

¹ Konstnärsnämnden, *Konstnärernas demografi, inkomster och sociala villkor* (2016), tabell 20.

² Sveriges riksdag, *Regeringsformen*, 1 kap. 2 §; 2 kap. 1 §.

³ Kulturrådet, *De nationella kulturpolitiska målen*, <<https://www.kulturradet.se/om-oss/sa-arbetar-vi/kulturpolitiska-mal/>>, hämtad 2022-02-25.

⁴ Sveriges riksdag, *Förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet*, §8.

även för goda villkor för bild- och formkonstnärer: "Anständiga arbetsvillkor främjar en hållbar ekonomisk tillväxt och är en positiv kraft för hela planeten".⁵

Synpunkter på kulturplanen

Övergripande synpunkter på remissutgåvan

Vid en första genomläsning av Regional kulturplan 2023-2025 Jönköpings län slås vi av att den är stringent, informativ och välstrukturerad. Vår uppfattning är att kulturplanen drar upp riktlinjer för området professionell bild- och formverksamhet som är väl i linje med våra uttalade prioriteringar och visar att regionen är väl insatt i såväl terminologi som förutsättningarna för bild- och formkonstnärers verksamheter.

Vi noterar dock att tredje part har lett processen att ta fram kulturplanen, vilket är ovanligt. Vi förutsätter att den kunskap som behövs för att skriva kulturplanen har inhämtats i god ordning så att planen har förutsättningar för att genomföras. Vår farhåga är att värdet av kulturplaner urholkas om uppdraget att ta fram den görs för långt ifrån kulturlivets och kulturpolitikens aktörer i regionen och att det kan hämma den samverkan mellan region, kommuner och kulturliv som är så avgörande för att kultursamverkansmodellen ska fungera.

Avsnittet "Bild, form och design" (s. 11-12)

Professionell bild- och formverksamhet

Kulturrådet införde 2018 professionell bild- och formverksamhet som ett specifikt kulturområde i kultursamverkansmodellen.

I kulturplan 2023-2025 för Jönköpings län har *design* lagts till begreppet *bild och form*. I prioriteringarna talas det om *bildkonst, form och design*. Vi anser att det skapar otydlighet. När vi använder begreppet "bild- och formkonstnär" inbegriper det bildkonstnärer, konsthantverkare och formgivare. Vi rekommenderar Region Jönköpings län att använda "bild och form" som övergripande begrepp.

Vi föreslår därför en ändring av rubriken för området (på sid 11) till "Professionell bild- och formverksamhet" för att överensstämma med Kulturrådets kategorisering.

Regionens prioriterade områden för bild, form och design

Region Jönköpings län listade i sin kulturplan 2018-2020 (som gäller även 2022), under avsnitt "Bild och form" på sid. 21, tre prioriteringsområden för kulturutveckling inom bild och form. I den nu föreliggande remissutgåvan av kulturplanen har formuleringen om vad regionen *vill* göra ändrats till *ska* vilket stärker prioriteringarna och ger tydlighet. De prioriterade områdena har också utökats till sju punkter.

Avsnittet "Bild, form och design" tar upp många prioriteringar som vi skriver under på men kulturplanen ger liten inblick i hur dessa ambitioner ska bli verklighet under planperioden. Regional kulturplan 2023-2025 Jönköpings län innehåller många ambitiösa och goda föresatser som vi föreslår följs upp i en handlingsplan för bild- och formområdet.

---

⁵ UNDP, *Globala målen*, <www.globalamalen.se>, Mål 8, hämtad 2022-02-15.

Om så inte redan gjorts skulle en kartläggning om konstnärernas förutsättningar och arbetsvillkor i regionen kunna ligga till grund för en handlingsplan för bild- och formområdet under kommande kulturplanperiod. Det skulle förstärka kulturplanen 2023-2025 markant då planen anger flera omfattande punkter under prioriteringar för området men inte berör när, var eller hur insatserna ska ske.

En handlingsplan kan bli avgörande för att målen ska uppnås och att framgångar såväl som svårigheter kan utvärderas.

Vi ser gärna att Region Jönköping stöttar kommunerna i att ta fram egna handlingsplaner för bild- och formverksamhet. Regionen skulle kunna ta stöd i manualen "Så kan kommunen kvalitetssäkra sin konstpolitik" som Konstnärernas Riksorganisation har tagit fram.⁶

Konstnärernas Riksorganisation föreslår att Region Jönköpings län:

- Skapar en handlingsplan för hur professionell bild- och formverksamhet skall kunna utvecklas i regionen som inbegriper hela sektorn.

Utställningsmöjligheter

Det finns begränsade möjligheter för bild- och formkonstnärer i länet att ställa ut eller på annat sätt visa sina verk för en publik, vilket också konstateras i kulturplanen på sid. 11. Detta är något som Region Jönköpings län borde arbeta på att förändra. En egen, permanent konsthall dedikerad för samtidskonst skulle kunna lyfta konstlivet i länet rejält. Ett annat förslag är att genomföra ett större, återkommande, konstevenemang i länet. På så sätt kan också regionen bättre uppfylla ansvaret, enligt förordningen om stöd till regional kulturverksamhet, att främja en god tillgång för länets invånare till professionell bild- och formkonst. Det kan också locka fler bild- och formkonstnärer att vilja bosätta sig i länet.

Konstnärernas Riksorganisation föreslår att Region Jönköpings län:

- Gör en översyn över utställningsmöjligheterna i länet för samtidskonst
- Skapar en eget utställningsrum eller konsthall för samtidskonst.
- Tar initiativ till ett större, återkommande, konstevenemang i länet.

MU-avtalet

Avtalet för medverkans- och utställningsersättning (MU-avtalet) reglerar ersättningar till bild- och formkonstnärer vid utställningsuppdrag. Avtalet är bindande för statliga aktörer men skall vara vägledande för alla utställningsarrangörer med offentlig finansiering och är i dag branschpraxis. Tyvärr får många utställande konstnärer trots detta sällan ersättning för sitt arbete före, under och efter en utställning (medverkansersättning). Detta är oacceptabelt. Därför är det också av största vikt att det skrivs in i strategiskt viktiga dokument, som kulturplanen, att MU-avtalet skall följas.

Kulturrådets översyn av MU-avtalet från 2021 visar att hela 93% av de utställningsarrangörer som har regioner som huvudman uppger att de följer MU-avtalet och att inkludera både utställningsersättning och medverkansersättning. Däremot finns det försvinnande få regionala utställningsarrangörer som gör utställningar med sam-

⁶ Konstnärernas Riksorganisation, Så kan kommunen kvalitetssäkra sin konstpolitik (2018), <<http://kro.se/rapporter/sa-kan-kommunen-kvalitetssakra-sin-konstpolitik-2017>>.

tidskonst. Bara 19 regionala utställningsarrangörer i hela landet bedömdes ha utställningar med samtidskonst och därför vara av intresse i Kulturrådets undersökning, att jämföra med 163 kommunala utställningsarrangörer.⁷

I Kulturrådets översyn blir det tydligt att kommuner och det ideella konstlivet står för merparten av utställningsmöjligheterna i landet men att de varken har tillräckliga resurser för att producera utställningar eller betala skäliga ersättningar. 76% av kommunala utställningsarrangörer säger sig följa MU-avtalet, men 44% betalar bara den obligatoriska utställningsersättningen och hela 86% uppger att de alltid eller ofta bara avtalar om miniminivåer för utställningsersättning. Det innebär att många utställande konstnärer sällan får ersättning för sitt arbete före, under och efter en utställning (medverkansersättning).

Med tanke på att kommunerna och det ideella konstlivet står för mycket av utställningsverksamheterna i regionerna anser vi att regionerna i hela landet bör arbeta för att hitta lösningar för att kunna betala skäliga ersättningar i samband med utställningsuppdrag, i samverkan med stat, kommuner och det lokala konstlivet.

Vi pekar gärna på Region Västra Götaland som en nationell förebild eftersom regionen har insett att det är orimligt att konstnärer ska arbeta gratis och därför 2017 i ett första steg satsade en miljon kr extra bara för att finansiera medverkansersättning hos 10 utställningsarrangörer. I deras kulturplan för 2020-2023 står: "För att göra Västra Götaland till en attraktiv produktionsplats för samtida konst har kulturnämnden successivt ökat stödet för medverkans- och utställningsersättning (MU-ersättning) till konstinstitutioner med regionala uppdrag".⁸

På Konstnärernas Riksorganisations hemsida finns 17 skäl för att, vid sidan av de grundläggande principerna om skäliga avtalsvillkor, tillämpa MU-avtalet för att konstnärerna ska få skäliga ersättningar. På hemsidan finns också praktiska verktyg såsom mallar för avtal och budgetering för konstnärers medverkansersättning, tabeller för utställningsersättning, med mera.⁹

Kulturplanens skrivningar om MU-avtalet

Vi tycker den femte prioriteringspunkten för bild- och form i kulturplanen, att regionen ska "avsätta medel till utställningsaktörer för medverkansersättning", är alldeles utmärkt. Att konstnärer ofta inte får betalt för den arbetstid de lägger ner före, under och efter en utställning är oacceptabelt och det gläder oss att Region Jönköpings län på detta sätt visar en tydlig avsikt att tillämpa MU-avtalet fullt ut.

Vi uppmuntrar Region Jönköpings län att skapa en pott med medel som öronmärks för skäliga arvoden till bild- och formkonstnärer, något som till exempel Region Kronoberg har gjort. Med tanke på den bristfälliga infrastrukturen för utställningar i länet och bristen på platser att visa bild- och formkonst föreslår vi att även ideella arrangörer skulle kunna söka medel ur en sådan MU-pott.

Tyvärre skapar vissa skrivningar om MU-avtalet i kulturplanen otydlighet. Här står i sista stycket på sid. 11 att "Andra verk samma åtgärder kan vara att ... avsätta medel

⁷ Kulturrådet, *MU-avtalet*, rapport (2021), s. 10,13-14.

⁸ VGR, pressmeddelande, <<https://www.pressmachine.se/pressrelease/view/vastra-gotalandsregionen-miljonsatsar-starker-mu-avtalet-26333>>, hämtad 2022-02-25 ; VGR, *Kulturplan 2020-2023*, s. 25.

⁹ Konstnärernas Riksorganisation, 17 skäl för kommuner, regioner och arrangörer att tillämpa MU-avtalet, <<http://kro.se/rapporter/17-skal-for-kommuner-regioner-och-arrangorer-att-tillampa-mu-avtalet/>>.

för att erbjuda medverkansersättning till de konstnärer som ställer ut på institutioner som följer det s k MU avtalet”. Konstnärernas ska ersättas för sin medverkan före, under och efter en utställning. Det är inte något som en arrangör kan välja att erbjuda (Se 3-4 §§ MU-avtalet, https://kro.se/media/documents/MU21_sv.pdf).

Vi vill att regionen säkerställer att avtalet för Medverkans- och utställningsersättning (MU-avtalet) alltid tillämpas för bild- och formkonstnärer som ställer ut i länet, inklusive omkostnader, produktionskostnader och arbetstid före, under och efter en utställning, och att arrangörer och andra konst-, form- och designverksamheter som får regionalt stöd ges ekonomiska förutsättningar att kunna ge skäliga ersättningar vid utställningar, panelsamtal, föreläsningar samt andra uppdrag och projekt. Genom att tydligt prioritera detta i regionens egen budget skapas också förutsättningar för att Kulturrådet ska skjuta till mer medel.

Vi föreslår att regionen utarbetar en åtgärdsplan med ambitionen att MU-avtalet ska tillämpas i hela länet och genomför kompetenshöjande insatser gentemot kommunerna kring hur de kan följa MU-avtalet. Vi rekommenderar också att regionen utarbetar en konstnärspolicy som reglerar hur regionen skall avtala om arvoden, med mera, när den anlitar bild- och formkonstnärer.

Vi understryker vikten av att regionen tar på sig inte bara ett ekonomiskt ansvar utan också ett utbildningsuppdrag gällande MU-avtalet. Vi rekommenderar en formulering som påminner mer om den från Region Jönköpings läns Kulturplan 2018-2020 på sidan 21 ”Region Jönköpings län medverkar till att informations- och utbildningsinsatser rörande MU-avtalet genomförs för institutioner, kommuner och konstnärer, och är grundläggande vid bedömning av ansökningar och samarbeten inom området.”

Konstnärernas Riksorganisation vill att Region Jönköpings län:

- utarbetar en åtgärdsplan för att säkerställa att avtalet för Medverkans- och utställningsersättning (MU-avtalet) alltid tillämpas för bild- och formkonstnärer som ställer ut i länet
- säkerställer att kulturplanens prioritering att ”avsätta medel till utställningsaktörer för medverkansersättning” också genomförs i praktiken.
- skapar en MU-pott för medverkans- och utställningsersättning som även kommunala och ideella utställningsarrangörer kan söka medel ur.
- formulerar om skrivningar i kulturplanen som skapar otydlighet kring hur MU-avtalet skall tillämpas av regionen.

Den offentliga konsten

I Region Jönköpings läns riktlinjer för konstinköp står det att regionen ”strävar efter att följa rekommendationen att en procent ska avsättas till konstnärlig gestaltning” (vår kursivering). I kulturplanen (sid. 12) är ordalydelsen att man sedan 2016 arbetar med *enprocentsregeln* för nybyggnationer och större ombyggnader och under prioriteringarna skrivs att man ska tillämpa *enprocentsregeln* vid gestaltning i Region Jönköpings läns lokaler. Dessa formuleringar skapar motstridiga bilder av hur Region Jönköpings län arbetar med *enprocentsregeln* som skulle behöva förtydligas.

Följande skrivning på sid 12 i Kulturplan 2023-2025 är enligt vår mening olycklig: ”Region Jönköpings län avsätter medel för konstnärlig gestaltning i samband med

ny- om- eller tillbyggnad av sina fastigheter. Detta förhållningssätt kan även omfatta konstnärlig medverkan inom ramen för olika byggprojekt.” Vi rekommenderar att den sista meningen omformuleras eller förtydligas. Vi ser det som självklart att konstnärer medverkar i byggprojekt som inkluderar konstnärliga gestaltningar.

Arbetet med att implementera enprocentsregeln borde kompletteras med en övergripande konstpolicy för hur regionen ska arbeta med konstnärliga gestaltningsuppdrag som också omfattar hur lös och platsbunden konst skall hanteras. Vi rekommenderar också att regionen tar fram en konstnärspolicy med riktlinjer för hur regionen skall agera när den ger uppdrag till konstnärer.

Vid stora byggprojekt borde regionen överväga möjligheten att avsätta en del av de medel som genereras av enprocentsregeln till en pott för att finansiera offentlig konst i delar av regionen där det inte byggs lika mycket.

Konstnärernas Riksorganisation vill att Region Jönköpings län:

- Förtydligar i kulturplanen hur regionen arbetar med enprocentsregeln.
- Skapar en övergripande konstpolicy för hur regionen arbetar med konstnärliga gestaltningsuppdrag.

Nya rekommendationer för gestaltningsuppdrag

Konstnärernas Riksorganisation har utarbetat nya rekommendationer för konstnärliga gestaltningsuppdrag som både beställare och konstnärer kan använda för att identifiera och undvika sådant som kan orsaka problem. Rekommendationerna lyfter sådant som kan vara bra att tänka igenom i gestaltningsprocessens olika faser, från förberedelse till offentlig upphandling, genomförande och förvaltning. Här avhandlas allt från upphandlingar, konstkonsulenter och bygglov till budgetering och armlängds avstånd.¹⁰

Gestaltad livsmiljö

Propositionen "Politik för gestaltad livsmiljö" (Prop. 2017/18:110) presenterades i februari 2018. Politiken tar här ett helhetsgrepp på den "gestaltade livsmiljön" vilket också inbegriper offentlig konst. Det politiska målet slår fast att:

”...arkitektur, form, design, konst och kulturarv har avgörande betydelse i samhällsbygget eftersom den gestaltade livsmiljön påverkar alla människor i deras vardag utifrån bland annat hälsa och välbefinnande. Gestaltad livsmiljö ska, enligt politiken, ses som ett sammanhållet område där alla dessa perspektiv samspekar och berikar varandra.”¹¹

Det är av yttersta vikt att tillse att bild- och formkonstnärernas arbets- och avtalsvillkor tillgodoses och att bild- och formkonstnärernas kompetens tillvaratas inom politikområdet gestaltad livsmiljö, och att Konstnärernas Riksorganisation och våra regionala företrädare involveras som en naturlig samtalspart och remissinstans i det arbetet.

¹⁰ Konstnärernas Riksorganisation, *Rekommendationer Konstnärliga gestaltningsuppdrag* (2021), <<http://kro.se/rapporter/rekommendationer-konstnarliga-gestaltningar/>>.

¹¹ Boverket, *Politik för gestaltad livsmiljö*, <<https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/arkitektur-och-gestaltad-livsmiljo/gestaltad-livsmiljo/politik/>>.

Resurscentrum för bild och form

Region Jönköpings län har anställda kulturutvecklare/konstkonsulenter som arbetar med att utveckla verksamheter och stötta både kommuner och det regionala kulturlivet. Regionen skulle kunna vidareutveckla det arbetet genom att utreda möjligheten att skapa ett resurscentrum för bild- och formkonsten med uppdrag att stärka infrastrukturen och förutsättningarna för konstnärer och underlätta för kommuners arbete med exempelvis enprocentsregeln och MU-avtalet. Ett sådant centrum skulle kunna erbjuda rådgivning anpassad efter bild- och formkonstnärers behov och en fysisk mötesplats som strategiskt samlar och samordnar det regionala konstlivet, organisationer, myndigheter och näringsliv.

På Region Jönköpings läns hemsida står att regionen ”ska fortsätta det långsiktiga arbetet med en samlande resursplattform för bild och form i länet” vilket antyder att det finns en ambition att skapa en funktion som skulle kunna bli ett resurscentrum.

Flera regioner i Sverige har valt att satsa på resurscentrum för bild och form, som Konst i Blekinge, Resurscentrum för Konst i Norrbotten och Konst i Halland. Även Region Västmanland kommer driva ett sådant projekt under ett år.

Konstnärernas Riksorganisation föreslår att Region Jönköpings län:

- utreder möjligheten att skapa ett resurscentrum för bild- och formkonsten med uppdrag att stärka infrastrukturen och förutsättningarna för konstnärer i länet.

Ateljéer och andra produktionsplatser

På sid. 11 i kulturplanen uppges att produktionsplattformar och kollektivverkstäder skulle kunna stärka verksamhetsområdets infrastruktur. Vi instämmer till fullo. Ett levande konstliv i en region kräver inte bara platser att visa konst på utan också att det finns adekvata produktionslokaler, som ateljéer och kollektivverkstäder till hyror som professionella bild- och formkonstnärer med låga inkomster har råd med.

Ett sätt att säkerställa detta är att inrätta ateljéstöd för bild- och formkonstnärer. Ett sådant stöd finns redan i vissa kommuner, som Stockholms stad, Uppsala och Värmdö. Regionen skulle kunna följa efter med liknande stödordningar på regional nivå för att säkerställa att nå ut till bild- och formkonstnärer i alla länets kommuner. Ett annat sätt att stärka infrastrukturen är att införa så kallade ”kulturhyra” som i Göteborg där Kommunstyrelsen 2020 beslutade att anta en ny modell för hyressättning av lokaler för kultur- och föreningslivet som innebär en fast hyresnivå oavsett skick och läge.¹²

Vi vill också se att ateljéer och andra konstnärliga produktionsplatser får en naturlig plats i stads- och samhällsplaneringen. I vår rapport ”Ateljéerna i Sverige” kan ni läsa mer om bild- och formkonstnärers arbets- och produktionslokaler.¹³

¹² Stadsledningskontoret Göteborgs stad, *Principer för långsiktigt hållbar hyressättning av lokaler för förenings- och kulturliv*, Dnr 1281/16, antaget i kommunstyrelsen 2020-02-05.

¹³ Konstnärernas Riksorganisation, *Ateljéerna i Sverige* (2021), <<http://kro.se/rapporter/ateljeerna-i-sverige/>> .

Konstnärernas Riksorganisation föreslår att Region Jönköpings län:

- Kartlägger behovet av adekvat infrastruktur för bild- och formsektorn i Jönköpings län.
- Anslår medel för riktade näringsbidrag till ateljéföreningar, kollektivverkstäder och andra konstnärliga produktionsplatser i länet.

Sammanfattning

Även om kulturplanen är relativt kortfattad och översiktlig så anser vi att den i det stora hela visar att regionen är väl insatt i såväl terminologi som förutsättningarna för professionella bild- och formkonstnärers verksamheter. Här finns insiktsfulla formuleringar som pekar på svårigheter såväl som möjligheter för bild- och formkonstsektorn i Jönköpings län.

Tyvärr hittar vi på flera ställen olyckliga och vaga formuleringar kring viktiga frågor, men ser också att flera av dessa enkelt kan åtgärdas i arbetet med den slutliga kulturplanen.

Vi anser att flera av de prioriteringar som regionen listar för bild- och formområdet kan vara gynnsamma för bild- och formkonstnärerna vilket i sin tur är avgörande för ett levande konstliv i Jönköpings län. Det rör inte minst prioriteringen om att avsätta medel för medverkansersättning för utställande konstnärer, vilket är en mycket viktig fråga för våra medlemmar.

Det är dock avgörande att de ambitioner som uttrycks i kulturplanen också blir verklighet. Därför vill vi återigen påminna om vikten att skapa en handlingsplan för hur professionell bild- och formverksamhet skall kunna utvecklas i regionen som inbegriper hela sektorn.

Vi hoppas att Region Jönköpings län tar till sig våra synpunkter och förslag och arbetar in dem i den slutliga versionen av kulturplanen.